

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมสัมพันธภาพบำบัด ต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตายโดยเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตายก่อนและหลังได้รับโปรแกรมสัมพันธภาพบำบัด

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยายและนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตายกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 สรุปข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 1 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ จำนวนครั้งในการพยายามฆ่าตัวตาย ประวัติการพยายามฆ่าตัวตายในครอบครัว

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง (n=20)	
	จำนวน	ร้อยละ
เพศ หญิง	20	100
อายุ 10-20 ปี	3	15
21-30 ปี	9	45
31-40 ปี	6	30
41-50 ปี	2	10
ระดับการศึกษา ประถม	5	25
มัธยม	15	75
สถานภาพสมรส โสด	5	25
หม้าย/หย่า	2	10
คู่	13	65
อาชีพ ไม่มีอาชีพ	6	30
รับจ้าง	14	70
จำนวนครั้งที่เคยพยายามฆ่าตัวตาย		
ไม่เคย	16	80
1 ครั้ง	3	15
3 ครั้ง	1	5
รวมจำนวนครั้งที่พยายามฆ่าตัวตายทั้งหมด		
1 ครั้ง	16	80
3 ครั้ง	3	15
4 ครั้ง	1	5
ประวัติพยายามฆ่าตัวตายในครอบครัว		
ไม่เคย	20	100

จากตารางที่ 1 ลักษณะของผู้ป่วยทั้งหมดเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 100 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา มีสถานภาพสมรสคู่ ไม่เคยพยายามฆ่าตัวตายมาก่อน พยายามฆ่าตัวตายเป็นครั้งแรก ไม่เคยมีประวัติพยายามฆ่าตัวตายในครอบครัว

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้ที่พยายาม
ฆ่าตัวตายกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้ที่พยายาม
ฆ่าตัวตาย รายด้านและรวมทุกด้าน ก่อนและหลังการศึกษา

พฤติกรรมการดูแล ตนเองด้านสุขภาพจิต ของผู้ที่พยายาม ฆ่าตัวตาย	หลังการทดลอง			ก่อนการทดลอง			t
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	
การพัฒนาการรู้จัก ตนเอง	41.10	2.84	ปาน กลาง	30.80	3.66	ปาน กลาง	26.78*
การติดต่อสื่อสาร	23.90	3.27	ปาน กลาง	18.70	4.05	ต่ำ	14.16*
การใช้เวลา	18.25	1.61	ปาน กลาง	14.10	2.93	ต่ำ	18.78*
การเผชิญปัญหา	34.60	5.77	ปาน กลาง	24.90	6.60	ต่ำ	22.25*
การพัฒนาระบบ สนับสนุนทางสังคม	16.45	2.16	ปาน กลาง	9.35	1.98	ต่ำ	20.91*
การดูแลตนเองด้าน จิตวิญญาณ	27.65	2.94	ปาน กลาง	20.45	3.31	ต่ำ	19.17*
การดูแลตนเอง โดยทั่วไป	27.65	2.94	ปาน กลาง	20.45	3.31	ต่ำ	19.61*
รวม	193.85	17.07	ปาน กลาง	142.00	19.96	ต่ำ	38.46 *

*p<.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้ที่พยายาม
ฆ่าตัวตาย ก่อนและหลังการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ
พิจารณารายด้านค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย
ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ภายหลังการทดลอง
ผู้ที่พยายามฆ่าตัวตาย มีระดับการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตอยู่ในระดับปานกลางดีขึ้นกว่าก่อน
การทดลอง

สรุปข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง

การใช้โปรแกรมสัมพันธภาพบำบัดในการศึกษาครั้งนี้ นอกจากจะส่งผลให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมการดูแลตนเองด้านสุขภาพจิตเพิ่มขึ้นแล้ว หลังเสร็จสิ้นการศึกษา ผู้ศึกษาได้เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยพูดถึงความคิดเห็น ความรู้สึกที่มีต่อการเข้าโปรแกรมและประโยชน์ที่ผู้ป่วยคิดว่าได้รับจากการเข้าร่วมการศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้ป่วยและพยาบาลได้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้สึก ความต้องการและความคิดเห็นร่วมกันอย่างเป็นอิสระ โดยไม่ขัดต่อความเชื่อ ค่านิยมของผู้ป่วย จากการบอกเล่าของผู้ป่วยพูดว่า “หนูดีใจจังที่ได้เล่าเรื่องต่างๆ ให้พี่ได้ฟัง หนูได้ระบายออกมา ทำให้หนูรู้สึกสบายใจขึ้น หนูไม่มีเพื่อนสนิทที่หนูจะเล่าเรื่องของหนูให้ฟังเลย หนูดีใจขึ้น และทำให้หนูรู้ว่าหนูเป็นคนอย่างไร หนูจะวางแผนให้กับตัวเองอย่างไร เมื่อหนูไม่สบายใจหนูคิดว่าหนูจะไม่ทำแบบนี้อีก”

2. ช่วยให้ผู้ป่วยมีสัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลอื่น เช่น บุคลากรในตึก และเพื่อนผู้ป่วยด้วยกัน โดยเฉพาะเพื่อนผู้ป่วยด้วยกัน พบว่า ทำให้ผู้ป่วยมีเพื่อนที่เข้าใจ เห็นใจ คอยช่วยเหลือ และให้กำลังใจซึ่งกันและกันมากขึ้น รวมทั้งได้รับคำแนะนำ ความรู้เพิ่มเติม และเกิดความมั่นใจในสิ่งที่ตนเองคิดจะปฏิบัติ

3. ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกว่าตนเองเป็นคนสำคัญที่สุดที่จะแก้ไขปัญหาต่างๆ ของตนเองให้สำเร็จได้ จากการบอกเล่าของผู้ป่วยที่พูดว่า “หนูนี้แหละ จะแก้ปัญหาด้วยตนเอง เพราะหนูมีวิธีการแก้ปัญหา การเข้าใจในปัญหาของตนเอง”

4. ผู้ป่วยได้รับข้อมูลความรู้ที่สามารถนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันของแต่ละคนได้ เช่น การออกกำลังกาย การไปพักผ่อนกับครอบครัว การพบปะสังสรรค์กับเพื่อนตามโอกาส

ข้อสังเกตเพิ่มเติม

หลังจากทำกิจกรรมที่ 1 และกิจกรรมที่ 2 สรุปปัญหาที่พบในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 20 คน โดยจัดลำดับตามความถี่ที่เกิดขึ้น ดังตารางต่อไปนี้

(n=20)	
ปัญหา	ความถี่ที่พบ (จำนวนคน)
1. ปัญหาความขัดแย้งระหว่างสามี/ภรรยา	14
2. ปัญหาความขัดแย้งระหว่างเด็ก/ชาย/ย่า	2
3. ปัญหาความขัดแย้งระหว่างแม่/ลูก	2
4. ปัญหาความขัดแย้งระหว่างคู่รัก	2